
Svenskt samhällsstyre i fokus under coronapandemin

Stort intresse för Sverige under corona-pandemin	2
Bilden av Sverige utomlands.....	2
Rapporteringen om Sverige.....	3
Regeringen och expertmyndigheten	4
Sverige – ett samhälle med hög tillit	5
Globalt engagemang och samarbete inom EU	8
Slutsatser	8

Stort intresse för Sverige under coronapandemin

Intresset för Sveriges hantering av coronapandemin har sedan början av mars varit stort i internationell nyhetsrapportering. Rapporteringen om Sverige under pandemin saknar motstycke genom att den har varit både varit ihållande och fördjupande. I bl.a. USA och Storbritannien har det rapporterats dagligen om Sveriges val av strategi och läget i landet. Ett tema som återkommer i rapporteringen är det svenska samhällsstyret och hur det kan förklara Sveriges val av strategi, som i hög grad bygger på rekommendationer snarare än övergripande förbud. En av de aspekter av det svenska samhällsstyret som har lyfts är den tillit som finns mellan stat och medborgare, och mellan medborgare. Därtill har ansvarsfördelningen mellan regering och självständiga myndigheter beskrivits, ibland i djuplodande artiklar. Ett väl fungerande samhällsstyre är samtidigt ett område som i olika studier ofta associeras med Sverige, och som bidrar till att forma bilden av Sverige i utlandet. Detsamma gäller Sveriges engagemang och bidrag internationellt.¹

Denna fördjupning fokuserar på några av de aspekter av svenskt samhällsstyre som ofta har förekommit i den internationella nyhetsrapporteringen under coronapandemin. Rapporteringen har framför allt fokuserat på olika aspekter av svenskt samhällsstyre i relation till utformningen av Sveriges strategi, snarare än att generellt beskriva hur svenskt samhällsstyre fungerar. Utgångspunkten för fördjupningen är rapporteringen i brittisk och amerikansk nyhetsmedia, som ofta återges i andra länder.

Bilden av Sverige utomlands

Sveriges förutsättningar att bygga relationer och samverka internationellt är beroende av ett gott anseende utomlands och av att Sverige och svenska aktörer uppfattas som relevanta och förtroendeingivande. Ett land som uppfattas på detta sätt har bättre förutsättningar att skapa goda relationer med andra länder, vilket t ex gynnar säkerhet, handel, investeringar, turism och talangattraktion.

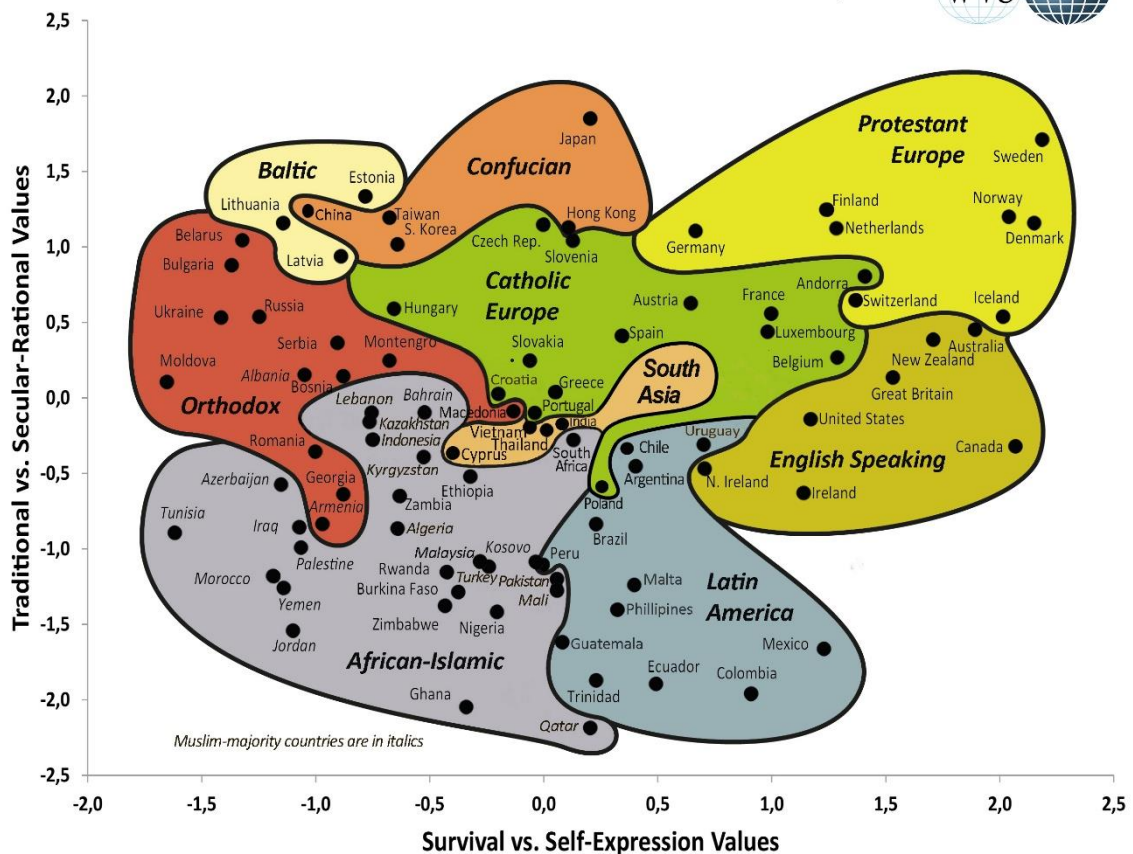
Bilden av Sverige hos en allmänhet utomlands är generellt positiv och den har förändrats långsamt över tid. Sverige associeras med t.ex. miljömässigt ansvarstagande och en välkomnande befolkning. Ett av Sveriges tydligaste styrkeområden är hur landet uppfattas inom *governance*, vilket kan översättas som samhällsstyre. Sverige uppfattas som ett demokratiskt land, som styrs på ett kompetent och ärligt sätt, och även som ett allmänt fredligt och säkert land.² Sverige anses också vara ett land som respekterar sina medborgares fri- och rättigheter, med jämlikhet som en central värdering. Undersökningar visar också att Sverige, tillsammans med de nordiska grannländerna, är det land i världen som i störst utsträckning har rationella, sekulära värderingar. Dessutom är Sverige, tillsammans med våra nordiska grannländer, det land som i högst grad jämfört med övriga världen kännetecknas av självförverkligande och individualism.³

¹ Se Ipsos (2019), *Nation Brands Index 2019* och <https://www.goodcountry.org/index/results/>

² <https://www.goodcountry.org/index/results/>

³ <http://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>

WVS6, 2015

Källa: World Values Survey (2015)

Vidare uppvisar svenskar bland de högsta nivåerna av tillit. Det gäller vid en internationell jämförelse och det gäller såväl till offentliga institutioner och experter som mellanmänniskt. Tilliten till olika institutioner har också varit förhållandevis stabil över tid.⁴

Det är mot denna bakgrund – hur Sverige uppfattas och vad som karaktäriserar det svenska samhället – intressant att fokusera på hur svenskt samhällstyre har beskrivits i samband med den internationella nyhetsrapporteringen under coronapandemin. Även om det under en pågående pandemi är för tidigt att uttala sig om möjliga effekter på bilden av Sverige, är det relevant att resonera kring hur bilden av Sverige eventuellt skulle kunna påverkas av den omfattande rapporteringen.

Rapporteringen om Sverige

Rapporteringen om Sveriges strategi för att möta coronapandemin har generellt varit neutral och faktabaserad. Samtidigt har det också förekommit såväl positiva som kritiska artiklar. Exempelvis *New York Times* har resonerat kring om Sverige kan ha valt en smart strategi som innebär ett ansvarstagande för såväl hälsa som ekonomi, genom att omfattande nedstängningar undviks.⁵ I

⁴ https://som.gu.se/digitalAssets/1769/1769481_svenska-trender--1986-2019-.pdf

⁵ <https://www.nytimes.com/2020/03/28/world/europe/sweden-coronavirus.html>

kritiska artiklar har det istället hävdats att Sverige spelar ett alltför högt och riskabelt spel, som äventyrar människors liv.⁶

I det följande kommer vi att fokusera på de aspekter av svenskt samhällsstyre som ofta har förekommit i den internationella nyhetsrapporteringen under coronapandemin. En sådan är det faktum att Sverige har **självständiga expertmyndigheter** och att strategins utformning grundas på ett **vetenskapligt perspektiv**. Statsepidemiolog Anders Tegnell har fått stort utrymme i rapporteringen och det förekommer artiklar som uppger att det är Folkhälsomyndigheten som styr, snarare än regeringen.⁷

Det har också lyfts att den svenska strategin till stor del bygger på att det svenska samhället kännetecknas av en **hög grad av tillit mellan stat och medborgare**, liksom mellan medborgare. Den höga graden av tillit bekräftas av politiker, myndighetsföreträdare och experter. Det har i rapporteringen uppmärksamats att regeringen anser att det räcker med rekommendationer och att vädja till människors sunda förnuft. Kopplat till detta lyfts också Folkhälsomyndighetens och regeringens ambition är att Sverige ska ha en hållbar strategi, som ska accepteras av medborgarna och fungera under en längre tid.

Det internationella samfundets agerande, genom WHO, och hur olika länder har hjälpt varandra med sjukvårdsmateriel, medicinsk expertis och sjukhusplatser, har periodvis förekommit i den generella rapporteringen om coronapandemin. Från svensk sida har regeringen betonat att krisen kräver **globala lösningar** och att EU är en viktig samarbetsarena.⁸

Regeringen och expertmyndigheten

I Sverige finns en lång tradition och en grundlagsfäst uppdelning mellan å ena sidan politiskt beslutsfattande och å andra sidan ansvar för verkställandet hos självständiga myndigheter. Professor Lars Trägårdh är en av de som har intervjuats i flera internationella nyhetsmedier rörande den svenska förvaltningsmodellen. Han bekräftar i t.ex. en intervju med *New York Times* att "[a] strict law in the Constitution prohibits the government from meddling in the affairs of the administrative authorities, such as the public health agency."⁹

I kontrast till andra länder uppges regeringen inte ha ifrågasatt de bedömningar som Folkhälsomyndigheten baserat sin strategi på. Det uppges stundtals i rapporteringen att den svenska regeringen har förlitat sig på en expertmyndighet, som uppges helt ha utformat den svenska strategin. Bitvis uttrycks en förundran över att myndigheter i Sverige har så stort inflytande. Det förekommer även kritik och det hävdas ibland att det inte är regeringen som styr. Vissa medier uttrycker det som att regeringen insisterar på en felaktig strategi och vägrar ändra linje.¹⁰ Det har

⁶ <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/23/swedish-pm-warned-russian-roulette-covid-19-strategy-herd-immunity>

⁷ <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-52395866>

⁸ <https://www.svd.se/ministrar-globalt-samarbete-bor-starkas> Artikeln är signerad utrikesminister Ann Linde, handelsminister Anna Hallberg och biståndsminister Peter Eriksson

⁹ <https://www.nytimes.com/2020/03/28/world/europe/sweden-coronavirus.html>

¹⁰ <https://www.latimes.com/opinion/story/2020-05-02/sweden-coronavirus-voluntary-strategy>

någon gång uttryckts att regeringen sitter i baksätet, medan Folkhälsomyndigheten har dagliga presskonferenser.¹¹

Många medier har stort fokus på enskilda personer och statsepidemiolog Anders Tegnell bedöms vara den svenska företrädare som varit mest omskriven under coronapandemin. Tegnell får ofta kommentera och förklara den svenska strategin och det förekommer ibland beskrivningar av honom som en rockstjärna eller superstar.¹² Fokus ligger dock framförallt på att han ska ha mycket stort inflytande och är den som oftast företräder den svenska linjen. Brittiska *The Telegraph* menar att detta går emot den socialdemokratiska traditionen med politiska ledare som tagit ansvar i kristider.¹³ Kontrasten med hur det fungerar i andra länder, där politiker är tydligt ansvariga, uppges enligt t.ex. *BBC* vara stor.¹⁴

Under senare delen av april blir det vanligare att regeringsföreträdare, inte bara Anders Tegnell, förtydligar eller förklarar den svenska strategin och beskriver det aktuella läget i Sverige. Det förekommer citat från uttalanden under t.ex. nationella presskonferenser och uttalanden till befolkningen. Statsminister Stefan Löfven citeras när han varnar för att vi kan få tusentals döda i Sverige och när han konstaterar att beredskapen varit för dålig. Utrikesminister Ann Linde förklarar i olika sammanhang att det inte är ”*business as usual*” i Sverige.¹⁵ Karin Olofsdotter, Sveriges ambassadör i USA, är ett annat exempel på en svensk företrädare som förklarat den svenska strategin i media.¹⁶

Sammanfattningsvis bedöms den internationella nyhetsrapporteringen inte alltid ha gett en helt tydlig bild av hur ansvarsfördelningen mellan regering och myndigheter i Sverige fungerar. Anders Tegnell är den svenske företrädare som har synts och citerats mest i rapporteringen och det finns exempel på rapportering som framställer det som att det inte är regeringen, utan Folkhälsomyndigheten, som styr. I vissa artiklar redogörs dock för den svenska traditionen med självständiga myndigheter och vikten av att beslut som fattas av politiker ska utgå från vetenskaplig grund.

Sverige – ett samhälle med hög tillit

Att tilliten i Sverige är hög och en förutsättning för den svenska strategins framgång plockas tidigt upp av internationella medier. Att regeringen till stor del förlitar sig på rekommendationer snarare än förbud för att hantera virusets spridning i samhället, förklaras delvis med den tilltro som finns mellan stat och medborgare, och mellan medborgare. Det refereras ibland till *World Values Survey*.¹⁷

Av rapporteringen framgår att regering och myndigheter i Sverige uppmanar människor att förändra sitt beteende, snarare än att de utfärdar förbud. Anders Tegnell uppger att vi i Sverige är

¹¹ <https://www.dailymail.co.uk/news/article-8188049/Scientist-leading-Sweden-battle-against-coronavirus-says-Britains-lockdown-gone-far.html>

¹² <https://elpais.com/videos/2020-04-28/un-suoco-se-tatua-la-cara-del-fernando-simon-de-su-pais.html>

¹³ <https://www.telegraph.co.uk/politics/2020/04/16/sweden-has-shown-not-tackle-coronavirus-fights-now-save-face/>

¹⁴ <https://www.bbc.com/news/world-europe-52076293>

¹⁵ Från t ex Euronews: <https://www.euronews.com/2020/04/19/coronavirus-in-europe-is-it-a-myth-to-say-it-s-life-as-normal-in-sweden-amid-covid-19-pand>

¹⁶ <https://www.chicagotribune.com/opinion/commentary/ct-opinion-coronavirus-sweden-20200507-pbtqxktzkfbxrf4a7lb4pzzaqi-story.html>

¹⁷ <https://inews.co.uk/news/health/coronavirus-latest-sweden-defies-convention-maverick-covid-19-strategy-2846420>

inne på “nudging” och att påminna människor om att följa rekommendationer.¹⁸ I amerikanska *CNBC* konstateras att Sverige istället för lock-down har en annorlunda ansats, “...*largely trusting the public to adopt voluntary measures to delay the spread of the virus.*”¹⁹

Under senare delen av april citeras även regeringsföreträdare, exempelvis statsminister Stefan Löfven och utrikesminister Ann Linde, kring den ömsesidiga tillit som finns mellan individer och myndigheter. Utrikesminister Ann Linde säger att regeringen, så långt det är möjligt “...*want to build on a strong, longstanding relationship of trust between authorities and the public*”.²⁰

På frågan om varför Sverige kan göra det andra länder inte kan, säger Linde i en intervju med *FOX Business* att vi litar på varandra. Hon säger att det finns en ömsesidig tillit mellan människor och myndigheter och att det är en av de största skillnaderna med andra länder.²¹ Detta bekräftas av t ex Lars Trägårdh, professor i historia: “*Not only do citizens have confidence in public institutions and governmental agencies and vice versa, but high social trust exists among citizens, as well.*”²²

Benägenheten i Sverige att låta vaccinera sina barn lyfts ibland av svenska företrädare och experter som ett exempel på den höga tilltro som medborgare har till rekommendationer från offentliga institutioner. Emma Frans, epidemiolog vid Karolinska Institutet, är en av de som kommenterar:

“...*[w]e have a history of high trust in the authorities, and people tend to comply with public health advice. For example, in Sweden, our child vaccination programme is a recommendation rather than a law, but more than 97 per cent of Swedish children are vaccinated.*”²³

Uppgifter om att Sveriges befolkning har förtroende för den valda strategin, vilket bekräftas av svenska opinionsundersökningar, är vanligt förekommande i nyhetsrapporteringen.^{24, 25}

Devisen “frihet under ansvar”, som är kopplad till frågan om tillit, framställs ibland som central i kontexten av den svenska strategin. Under coronapandemin har devisen uppmärksamats av konservativa medier i USA, som menar att den utgör ett exempel på när staten inte förordar en generell nedstängning av samhället. Lars Trägårdh noterar dock att det föreligger ett missförstånd kring förhållandet mellan stat och medborgare i Sverige: “*The big problem with all of that is that Sweden is all built, ultimately, on a very strong alliance between the state and the individual. Swedes, in effect, follow the recommendations of authorities.*”²⁶

När Dr. Mike Ryan, WHO:s krisberedskapschef, i början av maj uttalade att Sveriges regering och myndigheter litar på relationen till medborgarna, och att Sverige skulle kunna utgöra en framtida modell, fick det stort medialt genomslag.

¹⁸ <https://thehill.com/changing-america/well-being/prevention-cures/494113-sweden-could-reach-herd-immunity-in-weeks-top>

¹⁹ <https://www.cnn.com/2020/04/22/no-lockdown-in-sweden-but-stockholm-could-see-herd-immunity-in-weeks.html>

²⁰ <https://www.theguardian.com/world/2020/apr/27/dont-judge-swedens-light-touch-on-covid-19-yet-says-minister>

²¹ <https://www.foxbusiness.com/economy/sweden-coronavirus-response-economy>

²² <https://www.nytimes.com/2020/03/28/world/europe/sweden-coronavirus.html>

²³ <https://inews.co.uk/news/health/coronavirus-latest-sweden-defies-convention-maverick-covid-19-strategy-2846420>

²⁴ <https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/watch-will-swedens-coronavirus-gamble-pay/>

²⁵ <https://novus.se/coronastatus-0427/>

²⁶ <https://www.theguardian.com/film/2020/may/01/cinemas-in-sweden-remain-open-coronavirus-pandemic>

“What it has done differently is it has very much relied on its relationship with its citizenry and the ability and willingness of its citizens to implement self-distancing and self-regulate. Sweden represents a future model if we want to return to a society that we do not have to close.”²⁷

Kopplat till detta uttalande förekommer resonemang om huruvida den svenska strategin skulle kunna vara tillämpbar i andra länder. En relativt vanlig slutsats är att de svenska förhållandena på olika sätt är unika, vilket skulle göra det svårt att applicera strategin. I detta sammanhang lyfts inte tillitsaspekten, utan snarare t.ex. demografin i Sverige och att landet är mer glesbefolkat än många andra länder.²⁸

I juni har en del internationella medier refererat till en svensk opinionsundersökning, som visar att förtroendet för Folkhälsomyndigheten, MSB och regeringen sjunkit. Det rapporteras t.ex. om att Sveriges regering och myndigheter har förlitat sig på sunt förnuft sedan pandemin började, men att den period då medborgarna gav ett tydligt stöd till regeringens och Folkhälsomyndighetens strategi nu kan vara över.²⁹

Sammanfattningsvis har Sverige i den internationella nyhetsrapporteringen beskrivits som ett land med hög tillit, vilket också framställts som en förutsättning för genomförandet av den svenska strategin för att hantera coronapandemin. Såväl svenska experter som myndighetsföreträdare har betonat att Sverige har valt en strategi som ska vara hållbar över tid. De konstaterar att krisen kan komma att pågå under lång tid och att de åtgärder som vidtas måste förstås och accepteras av människor. Detta har plockats upp av internationella nyhetsmedier och återigen lyfts frågan om tillit:

“Officials insist their plan is sustainable in the long-term, rejecting drastic short-term measures as too ineffective to justify their impact on society. The government has emphasised ‘individual responsibility’ and Prime Minister Stefan Lofven insisted that he trusts Swedes to be sensible and obey social distancing guidelines without him having to enforce them. Lofven said: ‘This crisis may continue for a long time, and in order for the measures to work over time, people need to understand and accept them.’”³⁰

Stefan Löfven betonar att svenskar är kapabla att ta ett individuellt ansvar, men när han betonar att utmaningarna är gemensamma riktar han sig också i någon mån till andra länder. Det rapporteras om att Stefan Löfven trycker på att krisen kommer pågå länge och det gäller att ha åtgärder som fungerar över lång tid. Ibland ifrågasätts i nyhetsrapporteringen om det räcker med tillit.³¹ Det har också konstaterats att tilliten till vissa myndigheter och regeringen har minskat den senaste tiden.³² Huvudsakligen har dock tillitsaspekten lyfts i neutrala eller något positiva ordalag. Att tilliten så tydligt har beskrivits i rapporteringen skulle kunna bidra till en positiv bild av Sverige.

²⁷ <https://www.telegraph.co.uk/news/2020/05/02/world-misunderstands-swedish-response-coronavirus/>

²⁸ <https://www.thetimes.co.uk/article/coronavirus-in-scotland-swedish-strategy-wouldn-t-work-here-says-top-medic-r5q7z9m79>

²⁹ <https://www.tagesspiegel.de/politik/umfrage-in-coronavirus-krise-vertrauen-der-schweden-in-regierung-bricht-ein/25887224.html>

³⁰ <https://www.thesun.co.uk/news/11406152/sweden-highest-coronavirus-deaths-one-day-country-refused-lockdown/> -

³¹ <https://www.businessinsider.com/sweden-coronavirus-strategy-explained-culture-of-trust-and-obedience-2020-4?r=US&IR=T>

³² <https://www.svt.se/nyheter/fortroendet-for-regeringen-och-folkhalsomyndigheten-rasar-i-ny-undersokning>

*“Whatever the future holds, the world owes Sweden thanks. The Swedes have shown us a better way. They’ve reminded us that the proper role of the state is to inform individuals and work with them, to seek voluntary action and cooperation instead of resorting to blunt force and edicts.”*³³

Rapporteringen om att Sveriges strategi ska vara hållbar har sammanfattningsvis mött en viss förståelse, samtidigt som det ibland har lyfts att speciella svenska förutsättningar gör att den inte skulle vara möjlig att applicera i andra länder.

Globalt engagemang och samarbete inom EU

I april skrev regeringsföreträdare i en debattartikel att *”[c]oronakrisen är inte en tid för mindre samarbete, stängda dörrar eller protektionism. Nu är en tid för mer internationellt samarbete.”*³⁴ Sverige har också under diskussionerna om stöd till hårt drabbade EU-länder tydliggjort vikten av internationellt samarbete och betonat att landet bidrar ekonomiskt till både WHO och EU.³⁵

SI noterar att budskapet om Sveriges bidrag och betydelsen av internationellt samarbete inte har plockats upp i någon större omfattning i den internationella nyhetsrapporteringen. Samtidigt har en del utländska medier i t.ex. Polen och Ungern tagit upp att Sverige inte ställer sig positivt till vissa typer av krisstöd till andra EU eller hjälper andra länder under pandemin.³⁶

Från regeringens sida har vikten av ett starkt EU-samarbete betonats, såväl i debattartiklar som på presskonferenser.³⁷

*“Löfven went on to say that better cooperation was needed as other countries start to relax their restrictions: “Strong EU cooperation is key now to fighting the crisis, to handling the health issues and the economic consequences. The global response also needs to be stronger.”*³⁸

Internationella medier har stundtals plockat upp budskapet från regeringen om betydelsen av internationellt samarbete. Sammanfattningsvis bedöms dock denna dimension inte ha fått samma genomslag i nyhetsrapporteringen som andra aspekter kopplat till samhällsstyre.

Slutsatser

Bilden av Sverige är generellt positiv hos en allmänhet i utlandet och Sveriges nationsvarumärke är starkt i förhållande till andra länders. Sveriges placerar sig högt i olika index som mäter exempelvis jämställdhet och ”soft power”, s.k. mjuk makt. Det svenska samhällsstyret uppfattas som demokratiskt och jämlikt, och utgör ett av Sveriges absoluta styrkeområden i internationella jämförelser. Det är ett område som bidrar till att forma bilden av Sverige utomlands,³⁹ en bild som tenderar att förändras långsamt.

I den internationella nyhetsrapporteringen har aspekter av det svenska samhällsstyret ofta varit i fokus. Rapporteringen har överlag varit neutral, men ibland mer värdeladdat positiv respektive negativ. Den höga tilliten dels mellan regeringsföreträdare och myndighetsföreträdare och

³³ <https://www.intellectualltakeout.org/who-declares-swedens-covid-response-a-model-for-the-world/>

³⁴ <https://www.svd.se/ministrar-globalt-samarbete-bor-starkas>, signerad Sr Ann Linde, Sr Anna Hallberg och Sr Peter Eriksson.

³⁵ <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7469235>

³⁶ <http://www.atv.hu/kulfold/20200425-az-eu-valsagkezelesenek-a-kozponti-hatalom-lesz-a-gyoztese>

³⁷ <https://www.dn.se/debatt/coronakrisen-kraver-ett-starkare-eu-samarbete/>

³⁸ <https://www.forbes.com/sites/davidnikel/2020/05/15/sweden-not-soft-on-coronavirus-insists-pm/#102840fa3448>

³⁹ https://si.se/app/uploads/2020/02/bilden-av-sverige-utomlands-2019_klarweb.pdf

allmänheten, dels mellan människor, beskrivs ofta i positiva termer. Ansvarsfördelningen mellan myndigheter och regeringen beskrivs stundtals istället i en mer problematiserande ton. Ansvarsfördelningen uppges ibland som oklar och det förekommer artiklar i både amerikansk och brittisk press som framställer Folkhälsomyndigheten som ansvarig aktör för strategin. Det framkommer också i rapporteringen att Sverige vill ha en långsiktigt hållbar strategi, där åtgärder accepteras av befolkningen, samt att regeringen framhåller att utmaningen med coronapandemin behöver mötas genom internationellt samarbete. Ambitionen att Sverige ska ha en långsiktigt hållbar strategi har generellt beskrivits neutralt, medan regeringens hållning avseende behovet av internationell samverkan inte tycks ha fått något större genomslag i den internationella nyhetsrapporteringen.

Att svenskt samhällsstyre ofta har varit i fokus i rapporteringen om Sverige under coronapandemin skulle kunna förändra bilden av Sverige. Vid en utvärdering av olika länders strategier, kan olika aspekter av det svenska samhällstyret återigen hamna i fokus. Utfall som kan komma att vägas in vid en bedömning av olika länders hantering av coronapandemin är t.ex. antalet döda per capita eller bland specifika befolkningsgrupper, effekterna av olika åtgärder, direkta och indirekta konsekvenser av karantän (lock-down) samt ekonomiska konsekvenser av hanteringen av coronapandemin. Utöver att bilden av Sverige försämras eller förbättras som en följd av landets hantering av coronapandemin, finns flera andra möjliga scenarier, såsom att bilden av Sverige inte förändras nämnvärt, eller att bilden förändras inom vissa områden.

Om, och i så fall hur, bilden av Sverige påverkas kommer vara möjligt att bedöma först längre fram och det kommer sannolikt till viss del hänga samman med utfallet av den svenska strategin. Det är samtidigt viktigt att poängtera att olika målgruppers tidigare kunskap om och egna erfarenheter av Sverige sannolikt kommer påverka om och hur deras bild av Sverige förändras. Det blir framåt viktigt att följa hur bilden har påverkats i länder av särskilt intresse för Sverige, exempelvis i Norden och i EU. Detsamma gäller huruvida förtroendet för Sverige har påverkats.